Aandacht voor langdurige zorg: debat over lange termijn coronabeleid

Geplaatst op 13 juni 2022

Onlangs maakte het kabinet de lange termijn coronastrategie bekend en aanstaande donderdag (16 juni) debatteren Tweede Kamerleden met minister Kuipers over het coronabeleid voor de langere termijn. LOC Waardevolle zorg vroeg hen daarbij aandacht te hebben voor mensen die langdurig zorg ontvangen zodat zij zich volwaardig onderdeel kunnen voelen van onze samenleving. Het blijft essentieel om steeds te onderzoeken wat voor mensen die zorg krijgen van belang is, en op basis daarvan te komen tot maatwerk. In een brief gaven we als inbreng voor het debat een aantal belangrijke aandachtspunten mee.

Langere termijn coronabeleid

Op 16 juni sprak de vaste commissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport met minister Kuipers over het coronabeleid voor de langere termijn. LOC Waardevolle zorg vroeg de commissieleden daarbij aandacht te hebben voor mensen die langdurig zorg ontvangen zodat zij zich volwaardig onderdeel kunnen voelen van onze samenleving. Vrijwel alle aandacht was tijdens de coronacrisis gericht op de ziekenhuizen. Aan het begin van de coronacrisis ging de deur dicht in de verpleeghuizen en in andere zorginstellingen. Dit had ingrijpende gevolgen. Kwaliteit van leven voor mensen in zorginstellingen bestaat voor een groot deel uit dagelijks menselijk contact, met familie, naasten, bewoners onderling en met vertrouwde zorgmedewerkers. Het menselijk drama dat zich voltrok doordat bewoners in isolatie moesten leven, bleef grotendeels onttrokken aan het zicht van de samenleving.

Op basis van de vele signalen van cliëntenraden, mensen die zorg ontvangen en naasten schreven wij een brief met input voor het debat en vragen voor minister Kuipers.

Maatwerk en waardevolle zorg

LOC Waardevolle zorg pleit sinds maart 2020 voor maatwerk in zorgorganisaties. Dit begint met individueel raadplegen van wat een bewoner en naaste belangrijk vinden in het leven. En ook wat individuele medewerkers nodig hebben om op een goede manier
hun werk te kunnen doen. Op basis van deze individuele wensen kunnen de cliëntenraad, personeelsvertegenwoordiging, manager en behandelaar per locatie afspraken maken over te nemen maatregelen. Daarmee ontstaat maatwerk en is er een zorgvuldige afweging tussen zoveel mogelijk tegemoet komen aan de wensen van bewoners, naasten en medewerkers. Daarbij is er ook oog voor veiligheid. Ook bij mensen die thuis de zorg ontvangen is maatwerk essentieel: door steeds te blijven onderzoeken wat voor mensen die het betreft van belang is.

Ook nu hebben zorgorganisaties nog steeds te maken met corona-besmettingen en nemen daartegen maatregelen. Wij merken daarbij dat individueel maatwerk leveren nog niet overal de norm is.

Lange termijn strategie

Het kabinet verwacht van de sectoren zelf om – wanneer dat nodig is – zelf maatregelen te nemen tegen verspreiding van corona. De veldpartijen (brancheorganisaties, beroepsorganisaties en cliëntenorganisaties, waaronder LOC Waardevolle zorg) hebben gezamenlijk documenten opgesteld waarin we laten zien hoe we als partijen zelf structureel werken aan infectiepreventie en wat er nodig is van VWS, RIVM en GGD. Deze documenten vormen een stevige basis om op verder te bouwen, met steeds het door LOC bepleite maatwerk als basis. Het gaat om de volgende documenten:

- Stip op de horizon COVID-19 in de langdurige zorg;
- Gezamenlijk afwegingskader ‘code zwart’ voor de VVT-sector, met bijlage 6 specifiek over de rol van cliëntenraden, die bij het gesprek over het afschalen van zorg tijdens crisissituaties een belangrijke partner behoren te zijn;
- Handreiking over bezoekersregelingen en sociaal contact, met bijlage 3 specifiek over de rol van cliëntenraden.

De minister bedankte aan het begin van zijn antwoord tijdens het debat uitgebreid alle partijen die in veel sectoren zich hebben ingespannen om bij te dragen aan een lange termijn coronabeleid. Tijdens het debat op 16 juni werd niet uitgebreid ingegaan op de plannen voor deze sector. Minister Helder voor Langdurige Zorg en Sport is in overleg met veldpartijen om gezamenlijk de acties uit de ‘Stip op de horizon’ concreet te maken en te verbinden aan de kabinetsvoornemens.

Landelijke standaard voor goede ventilatie in zorginstellingen

In de corona-periode kwam nog eens duidelijk naar voren kwam dat de ventilatiesystemen in

zorginstellingen niet virusproof zijn. Er is daarom meer aandacht en verspreiding van bestaande kennis nodig over goede ventilatie in zorginstellingen. Tijdens een bijeenkomst in 2021 met cliëntenraden en hoogleraar Atze Boersma (hoogleraar gebouwinstallaties TU Delft) benadrukte de hoogleraar het belang van ventilatie bij infectiepreventie. Met hem pleiten wij voor een landelijk standaard technisch Programma van Eisen (PvE) voor binnenmilieu van zorginstellingen, zie ook ons artikel Aandacht voor goede ventilatie in zorginstellingen.

Cliëntenraden die lid zijn van LOC kunnen de bijeenkomst met cliëntenraden en hoogleraar Atze Boersma terugkijken: stuur daarvoor een e-mail naar vraagbaak@loc.nl.

Rol cliëntenraad bij lange termijn corona-aanpak

De corona-aanpak vraagt een evenwicht tussen menselijkheid en veiligheid. En dat doe je met elkaar: de mensen die zorg krijgen, hun naasten en de hulpverleners. De cliëntenraad heeft een belangrijke rol om in alle afwegingen vooral de menselijkheid te blijven bewaken. En het perspectief van bewoners en naasten in te brengen.
> De cliëntenraad heeft een belangrijke rol in het verzamelen van signalen bij cliënten en hun naasten over wat er nodig is, wat beter of duidelijker kan. En daarover in gesprek te gaan met het management.
> Vanuit de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz 2018) hebben ciëntenraden daarnaast instemmingsrecht op voor cliënten geldende regelingen. Regelingen die eventueel normen stellen aan bezoek en/of sociaal contact vallen daar ook onder.
Zie voor meer informatie over de rol van de cliëntenraad ook de bijlage 3 van van de handreiking Bezoek en sociaal contact en bijlage 6 van het Afwegingskader Fase 3: Code Zwart.

Meer weten?

- Lees verder over de lange termijn corona aanpak van het kabinet en download de Kamerbrief op de website van de Rijksoverheid
- Download de brief van LOC Waardevolle zorg met inbreng voor het debat op 16 juni
- Lees ook het artikel: Voorkomen van uitbraken van infec-tieziek-tes nood-zakelijk
    - Bekijk de Stip op de horizon Covid-19 in de langdurige zorg
    - Lees meer over en download het Afwegingskader Fase 3: Code Zwart
    - Download de handreiking Bezoek en sociaal contact
- Heb je een vraag? Neem gerust contact op met de Vraagbaak van LOC. Deze bereik je iedere dag telefonisch via 030 -284 3200 of mail naar vraagbaak@loc.nl